

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświadczeniowych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petytowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamny za wiersz petytowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 kb.
 Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia zwyczajne zamiejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 20 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop. najmniejsze 40 kop.
 Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielny numerze o 25 proc. drożej.
 Dolączenia prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opł. pozt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia	Półrocz.	Kwartał	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odosłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów ni frankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metal i S-ka, Wielka 39, telefon № 883. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wladomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę za kwartał IV 1912 r.

GUSTAW HRABIA BROEL-PLATER

opatrzony Św. Sakramentami, zasnął w Bogu d. 22 września 1912 r. w Gielwanach (gub. Wileńskiej).

Nabożeństwo żałobne i złożenie zwłok do grobów rodzinnych odbyło się w Gielwanach 24 b. m. o godzinie 12 w południe.

Pogrążeni w głębokim smutku zawiadamiają o tej bolesnej stracie Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, prosząc o modlitwę za Jego duszę.
Żona, Córki, Zięciowie, Wnuki. 6318g

WSZECHROSYJSKA WYSTAWA RZEMIEŚLNICZA I PRZEMYSŁU FABRYCZNEGO W 1913 r. W MOSKWIE.

Informacji udziela Komitet Wystawy: Kuznieckij most d. № 13 m. 24, telef. 176-47 (na wiosnę 1913 r. w ciągu około 5 mies.).

PROGRAM WYSTAWY:

I oddz. Wyroby włókiennicze.	VIII oddz. Sztuka stosowana. Urządzenie smalców i mieszań.	XIII oddz. Budownictwo, higiena fabryk i mieszkań, pomoc lekarska, przeciw-pożarnictwo.
II " Obróbka drzewa.	IX " Sztuki graficzne i fabr. papieru.	XIV " Rozwój fizyczny, sport, gry i zabawy.
III " Obróbka metali i spawów.	X " Przemysł drobnny.	XV " Najnowsze wynalazki we wszystkich gałęziach przemysłu fabrycznego, rzemieślnic. i drobn.
IV " Przemysł górniczy i przetwory mineralne.	XI " Wyroby przemysł-fabryczne, rzemieślnicze i ludowe, nie wchodzące w inne oddziały.	
V " Przetwory zwierzęce.	XII " Szkołny.	
VI " Wyroby spożywcze.		
VII " Przetwory chemiczne.		

319898 Komisarz Generalny I. WIL.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon № 364.
Dzisiaj Wspaniały Concert-Cosmopolite.
 Występ ulubienicy publiczności **Etoile Expresse.**

Teatr Familijny Od 25 do 28 września włącznie. Artystyczna seria „Nordisk”.
 3-cia seria „BIAŁYCH NIEWOLNIC”, dramat w 3 częściach, na 3 i 4 częściach.
R. Sztremera, NOEMI—BIAŁA NIEWOLNICA, Chytra wdówka—wspaniała komedia.
 ul. Wielka 74. Boto—separator, scena komiczna. **OSTATNIE WYPADKI** (kronika).

KINEMATOGRAF D. 25, 26, 27 i 28 września 1912 r.
BRONISŁAWA Okropna zagadka (dramat w 2-eh częściach. Perla obrazów kinematograficznych).
 Z zawiązanymi oczami (komedia). — Trenowanie artystów kinematograficznych (komedya). — Nad program: Na żądanie występ ulubienicy publiczności studenta uniwersytetu Charkowskiego W. I. WENGEROWA, grającego na balajce. Początek 5-jej.

W zagranicznym magazynie „Józef ZACHAR” w Mińsku lit., ul. Gubernatorska.
 Z powodu przeprowadzki magazynu z dnem 24 września r. b. rozpocznie się **WYPRZEDAŻ** towarów wysortowanych. 62979

Za spokojny duszy s. p. Adeli z Zaranków Mareniczowej we środę, dnia 26 września, o godz. 9 1/2 zrana w kaplicy na emontarzu po-Bernardynskim odbędzie się nabożeństwo żałobne, poczem nastąpi poświęcenie pomnika i grobów familijnych. 63187

„KSIĄDZ PIOTR SKARGA”
 SZKIC HISTORYCZNY.
 Wydawnictwo „Przyjaciela” na uczczenie jubileuszu.
 Cena 12 kop.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach i w redakcji „Przyjaciela”.

D-r Wł. ŁOWMIAŃSKI
 powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa i ucha. Godz. przyj.: 11—11 1/2—4
 Preobrażenska d. № 7 m. 4. 60456

PARFUM
 PERSISANT
HISBE
 PARIS ED. PINAUD
 SKŁAD BRONI St. Chabrowskiego, patrz str. 4-tą. 63075

Redakcja i Administracja
 „Kurjera Litewskiego”
 przeniesione zostaną d. 29 września r. b.
 na prospekt Ś-to Jerski № 28.

pragnienia kraju, mogący zarazem zorientować się z właściwościami terenu przyszłej swej działalności w Petersburgu.

W ciężkich warunkach, w których żyjemy obecnie, niema prawie miejsca na rozbieżności partyjne. Głównym zadaniem naszym jest obrona elementarnych podstaw naszego bytu i w tej obronie udział odpowiedni wziąć winni posłowie nasi. W czwartej Dumie czeka ich praca ciężka i niewdzięczna, nie możemy oczekiwać, by nam przynieśli wielkie jakieś zdobycze, jedynym tytułem do wdzięczności współrodaków będzie wykazanie, że dołożyli wszelkich starań, by takie a takie ustawy nas krzywdzące zostały w Dumie państwowej odrzucone i by takie a takie ustawy dla nas pożyteczne znalazły większość. I za szczęśliwych uważać się będą, gdy zdołają wymienić, że te ich zabiegi choć w części wypadków zostały uwiecznione pomyślnym skutkiem.

Gwiazdą przewodnią posłów naszych winien być interes naszego Kościoła, narodu i kraju. Przedmiotem ich zabiegów winno być zniszczenie ustaw i rozporządzeń, krepujących wolność naszego wyznania i rozwój kulturalny wszystkich narodowości kraj nasz załudniających, a uzyskanie tego, co rozszerzy może zakres swobodnej działalności mieszkańców, co przyczynić się może do podniesienia u nas oświaty i stanu ekonomicznego. Z zadań ogólnopństwowych na pierwszym planie mieć winni rozszerzenie swobód obywatelskich. Co do spraw miejscowych pamiętać winni, że polakom przypada rola obrońcy wszystkich narodowości kraju, choćby przedstawiciele tych narodowości występowali przeciw nam wrogo. Błędy i grzechy dzisiejszych przewodniczących tych narodowości nie powinny nas wyprowadzać z równowagi i nie powinny skłaniać nas do sprzeniewierzenia się naszej tradycji dziejowej.

Jedyną drogą uzyskania czegośkolwiek dla kraju i narodu jest zwarłość i solidarność naszego przedstawicielstwa w parlamencie. Uzyskać ono coś może jedynie za pomocą pracy w komisjach i układów ze stronnictwami, zarówno zaś w układach, jak i w wyborach do komisji liczą się jedynie ze swertami grupami, nie zaś z luźno chodzącymi posłami. Jedynie więc Koła polskie z Litwy i Rusi, zwłaszcza przy poparciu Koła koronnego, może wpływ jakiś na ustawodawstwo wywierać. Najtalentowniejsi nawet „dziej” żadnego znaczenia w parlamentach wogóle, w Dumie państwowej zaś w szczególności nie mają. To też za pierwszy warunek wyboru na posła położone być winno zobowiązanie wstąpienia do solidarnego Koła poselskiego.

Ziemiemia gub. wileńskiej dokonają w piątek ważnego aktu, od którego wyniku zależeć będzie wartość przyszłego Koła polskiego z Litwy i Rusi. Nie wątpimy, że wezmą udział w tym akcie wszyscy, którym dobro publiczne leży na sercu i że to dobro będzie jedynym dla nich wskaźnikiem przy głosowaniu.

Uwagze wyborców m. Wilna.

Policja rozpoczęła doreczanie legitymacji i kart wyborczych wyborcom z kurji drugiej. Każdy otrzymuje dwa blankiety: jeden zdrukowany, drugi pusty. Pierwszy z nich jest dowodem na prawo głosowania. Należy go zachować przy sobie i przedstawić przy głosowaniu, a nawet po podaniu głosu i oderwaniu kuponu przez komisję, resztę blankietu należy zachować na wypadek zarządzenia ponownego głosowania. Jest to dokument najważniejszy, który pilnie strzedz trzeba, bo bez przedstawienia jego nikt do głosu dopuszczony nie będzie. Drugi blankiet stanowi kartę wyborczą, należy ją zapisać nazwiskiem, imieniem i imieniem ojca kandydata, za którego się głosuje, oraz oznaczeniem jego stanowiska i numeru, pod którym figuruje w spisie prawyborców, a więc w odpowiednich rubrykach napisać należy po rosyjsku (bo inaczej głos nie

będzie ważny): Maciejewicz, Stanisław, syn Hilarego („Gilarjewicz”), ksiądz, Nr. 4483.

Karta ta nie powinna być podpisana, głosowanie bowiem ma być tajne i karta wyborcza podpisana, będzie znana za nieważną.

Na karcie, ani na jednej, ani na drugiej stronie nie powinno być żadnych przekreśleń, poprawek, lub znaków, w przeciwnym bowiem razie karta będzie nieważna.

Koperta również powinna być czysta i bez żadnych znaków. W razie zniszczenia karty lub koperty można otrzymać ich drugi egzemplarz.

Kartę tę po zapieczętowaniu, należy włożyć do koperty, zakleić i w przyszłą sobotę oddać do urny wyborczej.

Po wszelkie informacje i wyjaśnienia zwracać się należy do księciołów, lub członków Centralnego Komitetu Wyborczego, w którego skład wchodzi:

Prezes: dr. Marjan Kiewlicz. Zawalna 8 (w domu od 9—12 i od 4-cj do 6-cj p. p.).

Wice-prezesi: ks. dziekan Czerniawski — plebania kościoła św. Jana i p. Edward Jasiński — Zawalna, lokal Towarzystwa rolniczego (przyjmując od 9-cj do 3-jej p. p. i od 5-jej do 7-cj).

Sekretarz: p. Aleksander Jaroszyński — Botaniczna 1.

Przewodniczący i delegaci z komitetów cyrkulowych do komitetu centralnego:

1-szy cyrkul: Jarosław Bańkowski, ul. Nadbrzeźna, d. Burzyńskiego, ks. Korń, plebania kościoła Wszystkich Świętych.

2-gi cyrkul: Spermik, Szopenowska 8, Zablocki Ludwik, ul. Wielka, d. Pietraszkiewicza.

3-ci cyrkul: Kojalłowicz Lucjan, Zawalna 8, Reniger Szymon, Ś-to Jerska, d. dawniej Montwiła.

4-ty cyrkul: Bukowiecki, Werkowska 20, Kojalłowicz Artur, Kostromska 4.

5-ty cyrkul: Filipowicz Ryszard, zauf. Warszawski, d. Rogońskiego, ks. prob. Songin, plebania kościoła Misjonarzy.

6-ty cyrkul: Korolec Józef, Botaniczna 1, Jaroszyński Aleksander, Botaniczna 1.

7-my cyrkul: Hryniewicz Zygmunt, Tatarska 17, ks. proboszcz Adam Kuljesza.

8-my cyrkul: Kirewicz, Poltawska 36, Soplica, ul. Poleska, d. własny.

Odezwa polskiego komitetu wyborczego w Kownie.

Komitet wzywa polaków wyborców w Kownie do oddania głosów: w pierwszej kurji — d. 29 września na

WITOLDA BOCIARSKIEGO.

Głosowanie odbędzie się w Ratuszu gankami, jak podczas wyborów do rady miejskiej: należy stawić się przed godziną 12 w dzień i nie opuszczać sali przed zamknięciem zgromadzenia (któ przyjdzie po dwunastej nie zostanie dopuszczony do głosowania).

W drugiej kurji — 4 października na

WŁADYSŁAWA BĄDZYŃSKIEGO.

Głosowanie odbędzie się również w Ratuszu — kartkami: składać je można od godz. 9 rano do 9 wieczorem. Kartki z podpisami, przekreśleniami, znakami i planami na kartkach i na kopertach uznane będą za nieważne; po za kartką do koperty nie wkładać nic wolno.

Rodacy! Miasto Kowno wybiera po jednym wyborcy z chrześcijańskich kurji pierwszej i drugiej. Od spełnienia przez Was obowiązku obywatelskiego zależy wybór posłów polaków w guberni kowieńskiej. A więc wszyscy, kto ma głos,

podajcie 29 września i 4 października do urn wyborczych;

wystarajcie się zawnazsa w zarządzie miejskim o legitymację osobista wyborczą („imiennoje objawienie dla jawki na wybory”), jeżeli policja nie dostarczy Wam legitymacji na parę dni przed terminem;

sprawdźcie dokładnie w listach wyborczych przed 29 września, w razie wątpliwości, w jakiej kurji posiadacie głos. Listy wyborcze znaleźć można:

w zarządzie miejskim, w zakładzie introligatorskim p. Giaro, w cukierni p. Bielickiego, w sklepie p. J. „Samopomoc”.

Odbajcie głosy za wyznaczonymi kandydatami. Podstępny do głosowania za innymi kandydatami zmierzając do rozbięcia głosów polskich i przeprowadzenia kandydata nie polaka.

Niech żaden głos polski nie zginie! KOMITET.

WYBORY.

WYBORY Z KURJI ZIEMIAŃSKIEJ W GUB. WILEŃSKIEJ.

Przypominamy, że w nadchodzący piątek d. 28 b. m. (11 października) we wszystkich miastach powiatowych w gub. wileńskiej odbędą się wybory z kurji ziemiańskiej.

W przeddzień, t. j. we czwartek 27 b. m. (10 paźdz.) odbędą się narady w sprawie wyboru kandydatów.

Obowiązkiem obywatelskim każdego uprawnionego jest wziąć udział zarówno w wyborach, jak i w naradzie przedwyborczej.

Narada przedwyborcza wyborców rosyjskich w Wilnie.

W niedzielę, w Sali Miejskiej odbyło się zgromadzenie wyborców rosyjskich, zwolane przez wyborczy komitet rosyjski bezpartyjny z p. Lubarskim na czele. Przybyło około 200 osób; przewodniczącym obrano p. Lubarskiego.

Na mównicy zabierali głos kolejno pp.: Kuderski, Lubarski, Bowdziej (red. gaz. „Bielor. Wiestnik”), Soloniewicz, Matzon i Kon. Większość wskazywała na to, że zadaniem posła od ludności rosyjskiej gub. wileńskiej powinno być urzeczywistnienie zasad manifestu 17 (30) października i dalsze ich rozwijanie.

P. Kuderski mówił o konieczności pokojowego zjednoczenia narodowości, zamieszkujących Rosję, pamiętając o tem, że powarki wewnętrzne między niemi mogą szkodzić się odbić i na stanowisku zewnętrznym Rosji. Następnie mówca wspominał o polityce finansowej a w szczególności o tem, żeby polityka finansowa protekcyjna nie miała cech tego zwyrodnienia, jakie dziś ma. Głównym bogactwem Rosji jest zboże, które przecie bogaci nie rolników, lecz spekulantów-żydów.

W dalszym ciągu mówcy wspomnieli o konieczności zwrócenia uwagi na zaspołokowanie potrzeb miejscowych — wprowadzenie organizacji ziemskich, które popchną naprzód i wykształcenie w kraju i jego rozwój ekonomiczny. Potrzeba także utworzyć uniwersytet w Wilnie.

Między innymi p. Wrucewicz wystąpił przeciw twierdzeniu gaz. „Bielor. Wiestn.”, że wil. Związek nacjonalistyczny jest organizacją wsteczną, uznającą Dumę państwową jedynie w roli doradczej, nie zaś — prowadzącej. P. Wrucewicz dowodził, że Związek nacjonalistyczny domaga się dalszego rozszerzenia Praw Zasadniczych w duchu manifestu 17 (30) października i w tym względzie zupełnie się rozchodzi o „czarnosecicami”. Po wymianie zdań, p. Lubarski oświadczył, że komitet bezpartyjny nie stawia swych kandydatów na posłów do Dumy i pozostawia wyborem wolną rękę.

Sądząc z okłasków, ktorými dziękowano mówcom, ogół słuchaczy sympatyzował z ich zdaniem. Można by także uważać za wskazówkę, że wybór p. Zamysłowskiego od ludności rosyjskiej Wilna jest poważnie zakwestjonowany.

Usunięcie z listy rosyjskiej.

Na mocy rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z listy wyborczej ziemiańskiej w pow. wileńskim z kurji rosyjskiej usunięci zostali pp. Karol Wagner i Oskar Ronck, błędnie za rosyjan przez władze uznani.

Kandydat lewicy żydowskiej w Wilnie.

Żydzi robotnicy i inteligencja demokratyczna stawiają samodzielną kandydaturę, Mojżesza Rafesa,

godz. 7; w kościele św. Krzyża o godz. 5 i pół wieczorem, w kościele św. Terezy o godz. 5 wieczorem (według nowego stylu); w kaplicy przy szpitalu oczyma po prymary (według nowego stylu); w kościele Góry Zbawiciela w dni powszednie o godz. 8 rano, w dni świąteczne o godz. 4 wieczorem; w kościele św. Filipa i Jakoba o godz. 6 wieczorem; w kościele św. Rafała o godz. 5 wieczorem, w kościele św. Franciszka o godz. 7 rano, w kościele Wszystkich Świętych, św. Piotra i Pawła i św. Amy o godz. 6 wieczorem; w kościele św. Katarzyny po mszy św., w kościele św. Bartłomieja przed mszą św., w kościele św. Stefana o godz. 6 wieczorem, w kościele św. Mikolaja o godz. 8 rano po mszy św., w kaplicy Towarzystwa Dobroczynności o godz. 6 rano, w kaplicy w murach po-Franciszkańskich o godz. 6 wieczorem.

SPRAWY MIEJSKIE.

— **W sprawie pożyczek dla miast i ziemstw.** D. 27 wrz. (10 paźd.) ma się odbyć w drugim terminie zwolne zarządzenie akcjonariuszów w. banku ziemskiego, celem omówienia sprawy uzupełnienia ustawy przepisami o udzielaniu pożyczek miastom i ziemstwom bez gwarancji hipotecyjnych.

— **Losowanie obciążenia miejskich pożyczek.** r. 1902 nastąpi w Zarządzie miejskim d. 2 (15) października.

— **Z komisji sanitarniej.** Otrzymały list następujący:

Upraszam o łaskawe zamieszczenie następującego sprostowania:

W numerze ewentualnym (20/IX) mam wileńskich w dziale wiadomości lekarskiej (notatka p. t. „Pomoc lekarska i sanitarna”) wkładko się parę nieścisłości; mianowicie: w komisji sanitarnej nie poruszano sprawy świętego ograniczenia funkcji lekarzy sanitarnych i ambulatoryjnych, ponieważ nie ma do nich dotychczas, by lekarze ci nie byli w stanie pełnić powyższych funkcji. Nie było też mowy w komisji sanitarnej o powiększeniu personelu lekarskiego. Również co do umieszczonej w piątym numerze wzmianki, jakoby miał się zająć badaniem mieszkań w terenowych w Wilnie, muszę zaznaczyć, że sprawę tę podjęli miejscy lekarze sanitarni, nie zaznaczając, kto ma opracować rezultaty ich badań.

Pozostając z szacunkiem

Miejski lekarz-statystyk Boguszewski.

Imię pisma miejscowe upraszam o przedrukowanie.

— **Na fletie powietrzna.** Prezes komitetu wzmocnienia budowy wojennych balonów powietrznych w Rosji, W. K. Aleksander Michajłowicz, zwrócił się do prezydenta miasta listownie, zawierając o rozszerzeniu ram działalności komitetu, na mocy Najwyższego zarządzenia, i prosząc o otwarcie listy adresatki publicznych na ten cel w Wilnie.

TEATR, MUZYKA I SZUKA.

— **Teatr polski zimowy gmach podkorski.** Teatr polski zimowy podkorski, J. Pawłowski i J. Strycharski, rozpocznie sezon tegoroczny sztuki jednego z najwybitniejszych pisarzy polskiej „Cyganeria warszawska”. Sztuka ta komedia pełna humoru i obyczajów, zresztą w całości wzięta z życia, rozgrywa się w r. 1842, w której w całej Europie budził się duch, nowe zabłyśnięły gwiazdy, a nasz oczekiwaliśmy wkrótce brzośnie w nieszczęśliwych wypadki. Środkiem, występujących w „Cyganerii warszawskiej”, to ci wszyscy poezji, wierzający w lepsze jutro, którym jedyną nadzieję przynosił rozczarowanie, obniżając, prozą życia i polityki o szczyt państw, ich wydzierając się z łańcuchu loty. I wskrzeszenie w niedzielną czar słowa ta, tak przez siebie nam epoka, wskrzeszą ci wierzający ludzie idący po ślędko w mrocznym „Chaty wnia Toma”, zderzając się i tęskniący do Francji, w której wiara w ich sercach jeździć się nie wypaliła. Świątynia ta wystawia i reżyseruje wybitny St. Knake-Zawadzki, który odgrywa rolę naczelnego redaktora „Dzwonka Nadwiślańskiego”. Prezes zapowiada się wprost znakomicie, w poniedziałek daną będzie druga część, obecnie nowości „W gołębinie” prześliczny obrazek wiejski, którego czar staropolski jakby Fredrowski wszędzie podbił serca słuchaczy. Kasa otwarta już we środę rano.

CHOROBY I SZUKA.

— **Zgon.** Dowiadujemy się, że J. E. Administratora K. Michalkiewicza zmarł cios bolesny: utracił on swoję staruszkę, który zmarł przed kilkoma dniami w Kurlandji. W stosunkowo krótkim czasie jest to już druga osoba, gdyż przed niespełna rokiem o zmarła go matka.

— **Przeziębienie w ciężkim smutku** — przeziębienie w ciężkim smutku, przeziębienie w ciężkim smutku, przeziębienie w ciężkim smutku, przeziębienie w ciężkim smutku.

ADY.

— **Kary za lekceważenie przepisów.** Wobec ciosu szkodliwego domu Cukermana za niechłujstwo w kuchni i rzeźnika J. Jerczewicza za przewrót mięsa bez zachowania przepisów obowiązujących — każdego na 10 rubli.

ABA W Y.

— **Na korzyść ochotniczej straży obojętnej.** W piątek s. sali Miejskiej odbył się przedświadek teatralny z udziałem artystów bawiących w Wilnie, dochód ochotniczej straży ogniowej. Wobec podany w czasie najbliższego zgonu.

ROZNE.

— **Rozr. W noc na sobotę** ubiegłą, z wiadomością przesyłamy listy do domu Nr 15 przy ul. Archan. należącego do pułkownika K. Trojanowskiej. Dom był ujęty kulturze rolnej z gorzelnia, centrifuga parowa i całym żywym i martwym inwentarzem kupił p. Józef Targowski za 195 000 rubli.

Wilejskie.

— **Wilejskie.** Izba sądowa petersburska na sesji wyjazdowej rozważała ciekawą sprawę całego składu wilejskiego zjazdu powiatowego z jego prezesem marszałkiem szlachty Dejbnarem i członkiem sądu okręgowego Maksimowiczem na czelę, oskarżonych o niedopatrzenie i nieprawną działalność służbową. Rezultatem czego było rozstrzygnięcie o skazaniu ich w więzieniu, przez sekretarza wojennego.

— **Izba skazała Dejbnara i Maksimowicza** na wykreślenie z ich służby po jednym roku i zwrot strat o ile Woronow okaza się niewypłacalnym. Resztę osób uniewinniono.

Z Królestwa.

— **Jubileusz Wojciecha Górskiego.** W niedziele rozpoczął się zjazd wychowawców szkoły Wojciecha Górskiego. Uroczystość ta jest połączona z kilkoma datami pamiątkowymi, a więc: 40-letnim pracą nauczycielskiej prof. Wojciecha Górskiego, 35-letnim objęciem przez W. Górskiego obecnej szkoły jego i wreszcie 69-letnią datą szkoły, istniejącej dawniej pod kierunkiem S. Leszczyńskiego.

— **Jubilat prof. Wojciecha Górski** urodził się w roku 1849, po ukończeniu gimnazjum w Warszawie, uczęszczał później na wydział matematyczno-fizyczny w b. szkole głównej i w powstałym po niej uniwersytecie. Od tego czasu jubilat poświęcił się pracy pedagogicznej, głównie przez pracę swą zapisał się w historii szkolnictwa polskiego, jako wychowawca kilku pokoleń społeczeństwa polskiego.

— **Surowy przepis.** Min. oświaty zawiadomili kuratora warszawskiego okręgu naukowego, że uczniowie zakładów naukowych rządowych, a również i zakładów prywatnych, uwolnieni ze szkół za złe sprawowanie, nie mogą być przyjmowani nawet do szkół prywatnych bez praw.

— **Szeroki for kolei Warsz.-Wied.** Ministerjum komunikacji zamierza w roku 1913 zbadać pod względem ekonomicznym i technicznym kwestję przedrobienia na koleji warsz.-wied. wzdłuż toru na skoki.

— **Górnicy żydzi.** Przed pewnym czasem wysłano do Krakowa partję żydów z Królestwa Polskiego, zamowaną przez właściciela kopalni do pracy górniczej. Wszyscy oni rzucili robotę po przybyciu na miejsce, jako zbyt ciężką. Obecnie donoszą z Wiednia w gub. kaliskiej, że do tego miasta przybywają owi niedoświadczeni zbiedzni, zebrzyżeni i jałmużni.

— **Na raucie żydowskim.** W Włocławku odbył się w tych dniach — jak pisze „Dzien. Kul.” — w teatrze tanecznej raucie żydowskiej. Organizatorzy tej zabawy dla urozmaicenia programu do całego szeregu deklamacji żydowskich dodali jedną w języku polskim. Otóż gdy nastąpiło jego wykonanie tego numeru programu, naraz powstał na sali wielki gwałt i tumult. Rozległy się gwizdania, sykania i krzyki: „przez z polskim językiem, przez z polakami!” i t. d. Usposokojenie nastąpiło, gdy zapowiedziany numer z programu wycofano.

— **Tarnogród i Bilgoraj.** Sprawa włączenia osady Tarnogród w gub. lubelskiej do przyszłej gub. chełmskiej, została już zreferowana i odeślana do ministerjum spraw wewnętrznych.

— **Chelmskie bractwo prawosławne** wystąpiło z projektem, aby urząd powiatowy z Bilgoraja przenieść do Tarnogródu, ponieważ w roku 1905 prawica ludność prawosławna Bilgoraja przeszła na wyznanie katolickie i obecnie jest to gniazdo katolicyzmu i polonizmu, tymczasem ludność Tarnogródu została przy prawosławiu, więc przeniesienie tam powiatu będzie sprzyjało dalszemu rozwojowi prawosławia.

Z Rosji.

— **Sprawa małżonków Gajdeburowów.** Sprawa małżonków Gajdeburowów została zdecydowana. Jak wiadomo Janina Gajdeburowa zgłosiła pretensje do milionów ks. Oginskiemu, podając siebie za naturalną córkę ks. B. Ogńskiego. Maż jej adwokat przysięgł Gajdeburow pretensje jej do milionów energicznie popierał.

— **Małżonkowie Gajdeburowowie** oskarżeni zostali o sfałszowanie testamentu, lecz proces odbył się wobec tego, że Gajdeburowa zgłosiła przysięgane oznaki obłąkania. Sąd polecił osadzić ją w szpitalu dla obłąkanych i rozciągnąć nad nią lekarski dozór. Obecnie ekspertyza lekarska stwierdziła, że Gajdeburowa symulowała obłąkanie. Wobec tego petersburski sąd okręgowy zawieszony proces sądowy postanowił doprowadzić do skutku.

— **Sledztwo w sprawie zabojaństwa Stolypina.** Sen. Szulgin w tych dniach powrócił z Kijowa, gdzie przeprowadził sledztwo w sprawie zabojaństwa prezesa Rady ministrów Stolypina. Obecnie w Petersburgu sen. Szulgin będzie codziennie świadków wypadku kijowskiego.

— **Zatarg gen. Miszenki z senatem.** Ataman wojsk kozackich gen. Miszenko odmówił spełnienia ukazu senatu z dn. 10 kwietnia st. st. roku bieżącego na mocy którego marszałek szlachty obwodu Dońskiego Leonow, uwolniony został od zarzutów przestępstw służbowych. Miszenko motywując odmowę, najjawniej i prosi o wyjaśnienie. Rozwazający oświadczenie gen. Miszenki senat polecił telegraficznie Miszenko w ciągu trzech dni spełnić ukaz senatu i zawiadomić o tem senat. Leonow oskarżony był o przestępstwa przez gen. Miszenkę, który osobiście go nienawidził i chciał usunąć Leonowa ze stanowiska marszałka.

— **W odeskim okręgu naukowym.** „Russk. Slovo” donosi, że w związku z rewizją odeskiego okręgu naukowego wkrótce opuścza stanowisko kuratora odeskiego okręgu naukowego Szczerbakow. Rewizja wykryła podobno poważne nadużycia w zarządzie okręgu naukowego. Stwierdzono nielegalnie przyjmowanie do średnich zakładów naukowych i silnie rozwinięty protekcyjizm przy obsadzaniu kursów profesorskich i nauczycielskich.

— **Wzrost Puryjskiewicza w sferach wojskowych.** Puryjskiewicz na spółkę ze znanym związkowcem Juszkiewiczem-Kraskowskim wydali broszurę o 1812 roku. Broszura wprost rozehwytna została przez sferę wojskową. Dowódcy okręgów wojskowych i szlaby (główny, morski, okręgowy, korpusów, dywizji) zakupili u Puryjskiewicza 16 773 egzemplarzy tego patriotycznego wydawnictwa. Administracja wzięła jednakże górę. General-gubernatorzy, gubernatorzy i nauczelnicy miast zakupili 28 307 egzemplarzy broszury. Cywili zadowolili się resztką wydawnictwa w sumie 4 533 egzemplarzy. Puryjskiewicz wśród duchowieństwa nie cieszy się sympatią, gdyż biskupi i duchowniostwo zadawali się tylko 785 egzemplarzami tego cennego wydawnictwa.

— **Śmierć bogaczkii w nędzy.** W tych dniach w Petersburgu zmarła Lariowna 54-letnia, w której spodyniej znalazłono zaszytych 26 tysięcy rubli w papierach procentowych i kwit do pożyczki banku państwowego na 21 tysięcy rubli. W sobotę trupa Lariownej podano obdukcji sądowo-lekarskiej w szpitalu „Pietro-Pawłowski”.

— **Stwierdzono że Lariowna umarła na paraliż serca.** Wylony ztem odżywaniam się. Jak lekarze przypuszczają Lariowna umarła przed kilku dniami. Trupa jej znalazłono już silnie rozłożoną, twarz cala oryziona była przez szczyry i myszy. W mieszkaniu nieuprządanem od niepamiętnych czasów panował nieopisany nieporządek. Lariowna pozostawiła testament, sporządzony na kilka dni przed śmiercią, w którym wszystkie swe pieniądze ofiarowuje na monaster i cerkiew, założone przez Joana Krystofdzkiego.

PRZED WOJNA.

Na wszystkie propozycje dyplomacji europejskiej Turcja w dość lakonicznej formie odpowiada, że absolutnie na żadne kontrolowanie stosunku swego z poddanyimi jej prowincjami słowiańskimi się nie zgodzi. Państwa bałkańskie znów ze swej strony nie chcą nawet słuchać o jakichkolwiek częściowych ustępowach, rozumiejąc, że przyjęcie tych pewnych ograniczonych ustępstw, byłoby pogrzebaniem na długie lata idei autonomji Macedonji. Wobec tych dwóch istotnie racjonalnych powodów, zdaje się, że wszelkie zabiegi dyplomacji europejskiej poniosą kompletne fiasko, to też ostatnie telegramy o rokowaniach dyplomatycznych wyraźnie zdradzają beznadziejność.

Rosyjskie ministerjum spraw wewnętrznych otrzymało w sobotę telegram od posła rosyjskiego w Konstantynopolu, jak również i od posłów z Sofji, Białogrodu, Aten oraz Cetynii, że akcja wojenna na półwyspie Bałkańskim rozpocznie się w poniedziałek, tj. 24 bm. (7 paźd.).

Poważny również telegram w swem znaczeniu nadszedł telegram z Wiednia, że w sobotę wspólna narada ministrów uchwaliła zażądać kredytów nadzwyczajnych na sumę 250 mil. koron.

(Doniesienia telegraficzne).

T. A. P.

Z TURCJI.

— **Konstantynopol.** Położenie jest bez zmian. Manifestacje trwają nadal. Ambasady państw bałkańskich oczekują instrukcji od swoich rządów.

— **Konstantynopol.** Ministerjum zwołało senatorów na naradę wobec sytuacji, co wywołało pogłoskę o kryzysie ministerjalnym. Powiadają, że nowy gabinet będzie utworzony przez Kiamila-paszę. Porta zwróciła się do mocarstw z notą, w której zapewnia o pokojowych swoich zamiarach i składa odpowiedzialność za skutki na państwa bałkańskie. B. minister Asim wyjechał do Wiednia w poufnej misji.

— **Konstantynopol.** Powołani zostali zapasowi z lat 1883 po 1888.

— **Konstantynopol.** Wyślano na granicę bułgarską pierwszą dywizję kawalerji.

— **Konstantynopol.** Manifestanci pobygali szczyby w oknach gmachów przedstawicielstw Włoch, Bulgarii i Grecji.

— **Konstantynopol.** W. Porta spodziewa się, że ewentualna wojna załagodzilaby złe wrażenie, wywołane warunkami pokoju z Włochami. Naogót nastroj jest lepszy wobec pogłoski, że posel angielski wszczął udział w rokowaniach dyplomacji europejskiej. Gorączkowo przygotowania do wojny trwają dalej. Prasa utrzymuje się ciągle w tonie wyłączejym wszelkie możliwe porozumienie. Na kilku liniach tramwaje nie kursują z powodu zabrania komi dla wojska.

— **Konstantynopol.** Uchwala W. Porty o zastosowaniu prawa z 1880 roku, przyjęta została przez posłów francuskiego i austriackiego. „Ag.

— **Wiednia.** Do „Corr. Bureau” telegrafują z Konstantynopola, że minister spraw zagranicznych zakomunikował korespondentowi „Corr. Bureau”, iż w celach polepszenia warunków administracyjnych w europejskich prowincjach, zastosowane ma być prawo z 1880 roku, wydane jako wykonanie par. 23 traktatu berlińskiego.

— **Wiednia.** Dzienniki stwierdzają, że propozycja Poincaré zgadza się z kierunkiem polityki austriackiej i przeprawiają jej powodzenie. „Fremdenblatt” komunikuje, że posel francuski wręczył hr. Berchtoldowi propozycję Francji o wspólnym wystąpieniu mocarstw w celu zażegnania wojny i utrzymania status quo. Odpowiedź Austrii daną będzie z pośpiechem, koniecznym dla powodzenia układów.

— **London.** Do Agencji Rentera telegrafują z Konstantynopola, że 22 bm. wieczorem rząd otrzymał wiadomość o powołaniu stercu na granicy czarnogórskiej, które może być początkiem działań wojennych. Szczegóły są niewiadome.

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

— **Marszałek szlachty pow. wilejskiego** Dejbnar i członek sądu skazani za niedożr (z prowincji).

— **Antypolska demonstracja żydów** w Włocławku (z Królestwa).

— **W Warszawie obchodzone 35-lecie** szkoły Górskiego (z Królestwa).

— **Uczniom wydalonym za złe sprawowanie** zamknięto dostęp do wszelkich szkół (z Królestwa).

— **Straszna drożyzna w Czerniowcach** (z kordonu).

— **Zmarł misjonarz trędowatych** Beyzym (na szer. św.).

— **Nadużycia w odeskim okręgu naukowym** (z Rosji).

— **Zatarg gen. Miszenki z senatem** (z Rosji).

— **Napad na pociąg na stacji Szczelowo.** (telegr.).

— **Możliwość zniesienia sejmiku** finlandzkiego (na szer. św.).

— **Zabiegi mocarstw o utrzymanie** pokoju trwają w dalszym ciągu. Austria podobno godzi się na udział w akcji zbiorowej. Turcja wprowadza reformy w Macedonji (Przed wojną).

— **Strejk kolejowy w Hiszpanji** zakończono (telegr.).

— **Główny świadek z procesu Bekkera** został zastrzelony w tramwaju (telegr.).

— **W Egipcie odkopano kolosalną** rzeźbę (telegr.).

— **francuska, gazety** godzą się na konieczność porozumienia austro-rosyjskiego. „Neue Fr. Presse” uważa, że byłoby pomyłką, gdyby Austria zgodziła się na propozycje Europy i wystąpiła na Bałkanach w roli przestrogacza porządku. „Zeit” obawia się wzrostu nacjonalizmu słowiań w Europie na wypadek zwycięstwa słowian bałkańskich.

— **Wiednia.** Do „Corr. Bureau” telegrafują z Konstantynopola, że minister spraw zagranicznych zakomunikował korespondentowi „Corr. Bureau”, iż w celach polepszenia warunków administracyjnych w europejskich prowincjach, zastosowane ma być prawo z 1880 roku, wydane jako wykonanie par. 23 traktatu berlińskiego.

— **Wiednia.** Dzienniki stwierdzają, że propozycja Poincaré zgadza się z kierunkiem polityki austriackiej i przeprawiają jej powodzenie. „Fremdenblatt” komunikuje, że posel francuski wręczył hr. Berchtoldowi propozycję Francji o wspólnym wystąpieniu mocarstw w celu zażegnania wojny i utrzymania status quo. Odpowiedź Austrii daną będzie z pośpiechem, koniecznym dla powodzenia układów.

— **London.** Do Agencji Rentera telegrafują z Konstantynopola, że 22 bm. wieczorem rząd otrzymał wiadomość o powołaniu stercu na granicy czarnogórskiej, które może być początkiem działań wojennych. Szczegóły są niewiadome.

— **Niniejszem zawiadamiamy** Sz. naszych prenumeratorów, że **roznosciele „Kurjera” nie są upoważnieni do pobierania opłaty za prenumeratę**, którą należy wnosić bezpośrednio w Administracji „Kurjera Litewskiego”.

Wydawnictwo „Kurjera Litewskiego”.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego”.

Telegramy Ag. Petersburskiej).

Z dnia 23 i 24 września (6 i 7 paźd.).

WIZYTA ESKADRY ANGIELSKIEJ.

Rewel. Na cześć gości angielskich gubernator wydal bankiet. Gubernator wznosił toast na cześć króla angielskiego i rozwój floty angielskiej. Kapitan Hank, jako starszy oficer, wznosił toast za Najjaśniejszego Pana i dziękował za serdeczne przyjęcie.

NAPAD.

Taganrog. W nocy na st. Szczelowo 15 uzbrojonych ludzi ostrzeliwowało wagon pocztowy. Rzuciono dwie bomby, raniono dwóch zandarmów, zagrabiono 4 000 rb. i odebrano rewolwery i szable konwojowi. Złoczyńcy ukradli się w lesie.

NAPAD NA POCZTĘ.

Tyflis. W pobliżu dwóch botanicznego, w odległości dwóch wionst od miasta, złoczyńcy napadli na pocztę, idącą z Tyflisu, rzucili dwie bomby, zabili trzech strażników oraz raniili pocztynioma i jednego strażnika. Pocztę w całości. Złoczyńcy zlodali się ukrzy.

WALKA DOMOWA W PERSJI.

Teheran. Według otrzymanych informacji, Jarmuchamet-ehan został zabity. Zwycięstwo wojsk rządowych całkowicie. Powstańcy w rannych i zabitych stracili 300 osób. Do niewoli dostało się 150 powstańców. Zdobyto cztery działa. Straty oddziału wojskowego nieznanne.

WIZYTA AMBASADORA ROSYJSKIEGO.

Berlin. Przybywa tu z Wiednia ambasador rosyjski, Giers.

ZAWARCIE POKOJU.

Rzym. Giolitti konferował z ministrami wojny i spraw zewnętrznych. Krają pogłoski o podpisaniu zawarcia pokoju. Dekret włoski o pokoju ma być ogłoszony jednocześnie z dekretem sultana.

Konstantynopol. Korespondent Agencji Petersburskiej ze źródeł wiadomości.

rogodnych dowiada się, że pokój z Włochami nie został jeszcze zawarty.

ZAKOŃCZENIE STREJKU. Madryt. Wobec obietnicy Canalasa wniesienia projektu do prawa o podwyższeniu opłaty pracownikom kolejowym i zmniejszenia godzin pracy, centralny komitet strejkowy uchwalił strejk przerwać.

ECHA ZABÓJSTWA ROSENTHALA. Nowy Jork. Jack Zelig, który jakoby z namowy oficera policji, Bekkera, miał organizować zabójstwo Rosenthala, został zastrzelony w tramwaju przez niejakiego Filipa Dawidsona, twierdzącego, że został on wręcz Zeligą okradziony. Zelig miał być głównym świadkiem w rozpoczynającym się procesie Bekkera. Gracz Rose uprzedził prokuratora, że Zelig miał być dopuszczony do świadczenia w sądzie. W mieszkaniu Zeliga znaleziono listy czterech przypuszczalnych morderców Rosenthala. Listy te poplamił się krwią.

W MONGOLII. Urga. Oddział chiński, dążący na Kobiło, cofnął się do Urgi. Dla wzmożenia garnizonu Kobiło wyruszyło 100 żołnierzy mongolskich.

Obawy o sejm finlandzki. W sferach rządowych toczy się spór o termin wyznaczenia najbliższych wyborów do sejmiku finlandzkiego. Jedni oświadczają się za 1 lipca 1913 r., inni za 1 lipca 1914 r. Kancelaria general-gubernatora chce wyznaczyć wybory na 1 lipca 1913 r., a powodem się następującymi względami. Według prawa o równouprawnieniu rosjan w Finlandji na listy wyborcze powinni być wniesieni poddani rosyjscy, mający cenzus wyborczy. Jeżeli instytucje finlandzkie będą trwały nadal w obstrukcji i nie wniosą na listy rosjan, wybory zostaną nieważne, a wówczas zwołanie sejmiku finlandzkiego odroczone zostanie na czas nieograniczony, do czego dąży kancelaria general-gubernatora. Wobec nastroju panującego w Finlandji należy się obawiać, że sejm finlandzki zostanie faktycznie zniesiony.

Zjazd gubernatorów finlandzkich. W Helsingforsie rozpoczął obrady zjazd gubernatorów finlandzkich, dla obmyślenia środków przeciwdziałania demonstracjom z powodu zrównania w prawach finlandzkiej i rosjan.

Zgon misjonarza. Na Madagaskarze zmarł głośny misjonarz polski, opiekun trędowatych, ś. p. ksiądz Jan Bezym, jezuita. Zasłużony opiekun nieuleczalnych pochodził z Wołynia, obecnie zamierzając zamieszkać na Sahalinie pomiędzy skażąciami. Zmarł na febre.

Katastrofa na Elbie. Na niższej Elbie parowiec „Vandalia“ najechał

na przewoźny dok rzuwający i zatonał wkrótce potem. Płynący za „Vandalia“ parowiec „Graecia“, nie mogąc już ominąć tonącej „Vandalii“, uderzył o nią i odniósł również poważne uszkodzenia. Dwóch marynarzy z zatopionego parowca utraciło życie, resztę zaś uratowano.

Pociąg w poczekalni. Z Madrytu donoszą, że w Alicante, z powodu zepsucia się hamulca u lokomotywy, pociąg wjechał do poczekalni dworca kolejowego. W katastrofie tej 9 osób zginęło na miejscu, zaś 22 odniosły ciężkie poranienia, oprócz tego około stu osób jest lekko poszkodowanych.

Cenne wykopalisko. W okolicach Memfis odkopano kolosalną rzeźbę, ważącą około 1,800 centnarów, wykuta z jednej bryły alabastru. Tysiąc lat leżało to fantastyczne dzieło sztuki pod piaskami i mułem na drodze do Sakkarachu. Obecnie będzie gigant-Sfinks od piasku i mułu uwolniony. Kolos jest najpiękniejszym okazem swojej epoki i odnalazł go przypadkowo jeden z uczniów archeologa, prof. Mackaya. Rzeźba ma 14 stóp wysokości i 26 stóp długości. Wiadomo, że w owych okolicach alabastru się nie znajduje, obrzniętą więc bryłę ową przetransportowano z górnego Egiptu z gór, które też noszą nazwę Alabastrów. Na figurze niema żadnego napisu. Profesor brytyjskiego instytutu archeologicznego w Egipcie ocenia wiek figury na przeszło 3,000 lat. W sąsiedztwie znaleziono jeszcze cały szereg zabytków bezennych, których wiek oceniają na 5,000 do 6,000 lat. Znajdują się tam, między innymi, z trawy plecione trumny koszykowane, misterne sandały i kamionkowe urny ofiarne, które jeszcze nie zupełnie spalone są wartościowe zawiązki. Na południe od Kairu znaleziono stary cementarz z czasów, poprzedzających epokę piramid, a w grobach jego: sprzęty domowe, łóżka, dywany tkane i cały

zwoj płótna szarego najsłabiejszego wyrobu, niby najmłodniejszego tkaniny naszych pań, wreszcie kilka na wół przejrzyściej waz, na których widnieje imię Menes czy Mena, najwcześniejszego nam znanego króla Egiptu.

250 rubli brak nam jeszcze dla opłacenia wpisu dla biednych uczniów i uczennic szkół tutejszych. Termin ostateczny się zbliża, nieopłacenie wpisu grozi wydaleniem ze szkół. Ufamy, że czytelnicy nasi nie dopuszczą do tej smutnej ostateczności. Kasa wydziału ofiar „Kurjera“ przyjmuje choćby najdrobniejsze za ten cel datki.

OFIARY. Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego“. Na wpisy: zamiast wieńca na grób ś. p. Jana Naruszewicza Edwardostwo Swołkiewicze 5 rb. Augustynostwo Kwintowie 1 rb. W Nr-ze 217 w rubryce ofiar na naukę jez. polskiego omyłkowo wydrukowano Wanda Komarowa 1 rb. powinno być Wanda Romerowa.

GIEŁDA. Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 24 IX 1912 r. Nastój dla walorów państwowych moemy, dywidendowych również. Londyn 3 mies. — czek. 94.67. Berlina 3 mies. — czek. 46.21. Paryż 3 mies. — czek. 37.45. 4% Renta państwowa 93.76. 5% Pożyczka wewn. 1905 r. 105.12. 5% — — — — — 105.12. 5% — — — — — 105.12.

CENY ZBOŻA. Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 24 IX (w mark. za 1000 kilo). Pszenica na termin bliższy — mocna 210%. — — — — — dalszy 214%. Żyto na termin bliższy 174%. — — — — — dalszy 176%. Owies na termin bliższy 179%. — — — — — dalszy 179%. Jęczmień ros. donajski za gotów. 168—172.

Na przewoźny dok rzuwający i zatonał wkrótce potem. Płynący za „Vandalia“ parowiec „Graecia“, nie mogąc już ominąć tonącej „Vandalii“, uderzył o nią i odniósł również poważne uszkodzenia. Dwóch marynarzy z zatopionego parowca utraciło życie, resztę zaś uratowano.

zwoj płótna szarego najsłabiejszego wyrobu, niby najmłodniejszego tkaniny naszych pań, wreszcie kilka na wół przejrzyściej waz, na których widnieje imię Menes czy Mena, najwcześniejszego nam znanego króla Egiptu.

250 rubli brak nam jeszcze dla opłacenia wpisu dla biednych uczniów i uczennic szkół tutejszych. Termin ostateczny się zbliża, nieopłacenie wpisu grozi wydaleniem ze szkół. Ufamy, że czytelnicy nasi nie dopuszczą do tej smutnej ostateczności. Kasa wydziału ofiar „Kurjera“ przyjmuje choćby najdrobniejsze za ten cel datki.

OFIARY. Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego“. Na wpisy: zamiast wieńca na grób ś. p. Jana Naruszewicza Edwardostwo Swołkiewicze 5 rb. Augustynostwo Kwintowie 1 rb. W Nr-ze 217 w rubryce ofiar na naukę jez. polskiego omyłkowo wydrukowano Wanda Komarowa 1 rb. powinno być Wanda Romerowa.

GIEŁDA. Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 24 IX 1912 r. Nastój dla walorów państwowych moemy, dywidendowych również. Londyn 3 mies. — czek. 94.67. Berlina 3 mies. — czek. 46.21. Paryż 3 mies. — czek. 37.45. 4% Renta państwowa 93.76. 5% Pożyczka wewn. 1905 r. 105.12. 5% — — — — — 105.12. 5% — — — — — 105.12.

CENY ZBOŻA. Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 24 IX (w mark. za 1000 kilo). Pszenica na termin bliższy — mocna 210%. — — — — — dalszy 214%. Żyto na termin bliższy 174%. — — — — — dalszy 176%. Owies na termin bliższy 179%. — — — — — dalszy 179%. Jęczmień ros. donajski za gotów. 168—172.

4 1/2% ros. państw. 1905 r. 100 1/2. 5% — — — — — 100 1/2. 4 1/2% — — — — — 100 1/2. 4% Listy zastawne b. szlach. 90 1/2. 5% — — — — — 101 1/2. 5% premjówka I em. 1884 r. 472.—. 5% — — — — — 1886 r. 361.—. 5% — — — — — III (szlachetka). 308.—. 3 1/2% listy zast. b. szlacheckiego 87 1/2. 4% oblig. miejsk. Tow. kred. Petersburskiego 88 1/2. Kijowskiego — Moskiewskiego —. 4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego 87.—, Kijowskiego —, Moskiewskiego 89.—, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 86.—. Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Taurydzkiego —, Wileńskiego 615, Dolskiego 632, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 440. Akcje różnych przedsiębiorstw: Tow. Bakuńskiego 781, br. Nobel (odbiaty) 1490 br. Nobel (akcje) 780, zakł. Malewskich 363, zakł. Putłowskich 179.—, Lądskiego Tow. kopalni złota 820, ros. Tow. kopalni złota 173.—. Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińsk. 5% — — — — — 87.—. 4 1/2% — — — — — 81.55. 5% Listy zast. Tow. Kred. m. Wilna. 86.5.

4 1/2% ros. państw. 1905 r. 100 1/2. 5% — — — — — 100 1/2. 4 1/2% — — — — — 100 1/2. 4% Listy zastawne b. szlach. 90 1/2. 5% — — — — — 101 1/2. 5% premjówka I em. 1884 r. 472.—. 5% — — — — — 1886 r. 361.—. 5% — — — — — III (szlachetka). 308.—. 3 1/2% listy zast. b. szlacheckiego 87 1/2. 4% oblig. miejsk. Tow. kred. Petersburskiego 88 1/2. Kijowskiego — Moskiewskiego —. 4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego 87.—, Kijowskiego —, Moskiewskiego 89.—, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 86.—. Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Taurydzkiego —, Wileńskiego 615, Dolskiego 632, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 440. Akcje różnych przedsiębiorstw: Tow. Bakuńskiego 781, br. Nobel (odbiaty) 1490 br. Nobel (akcje) 780, zakł. Malewskich 363, zakł. Putłowskich 179.—, Lądskiego Tow. kopalni złota 820, ros. Tow. kopalni złota 173.—. Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińsk. 5% — — — — — 87.—. 4 1/2% — — — — — 81.55. 5% Listy zast. Tow. Kred. m. Wilna. 86.5.

4 1/2% ros. państw. 1905 r. 100 1/2. 5% — — — — — 100 1/2. 4 1/2% — — — — — 100 1/2. 4% Listy zastawne b. szlach. 90 1/2. 5% — — — — — 101 1/2. 5% premjówka I em. 1884 r. 472.—. 5% — — — — — 1886 r. 361.—. 5% — — — — — III (szlachetka). 308.—. 3 1/2% listy zast. b. szlacheckiego 87 1/2. 4% oblig. miejsk. Tow. kred. Petersburskiego 88 1/2. Kijowskiego — Moskiewskiego —. 4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego 87.—, Kijowskiego —, Moskiewskiego 89.—, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 86.—. Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Taurydzkiego —, Wileńskiego 615, Dolskiego 632, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 440. Akcje różnych przedsiębiorstw: Tow. Bakuńskiego 781, br. Nobel (odbiaty) 1490 br. Nobel (akcje) 780, zakł. Malewskich 363, zakł. Putłowskich 179.—, Lądskiego Tow. kopalni złota 820, ros. Tow. kopalni złota 173.—. Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińsk. 5% — — — — — 87.—. 4 1/2% — — — — — 81.55. 5% Listy zast. Tow. Kred. m. Wilna. 86.5.

4 1/2% ros. państw. 1905 r. 100 1/2. 5% — — — — — 100 1/2. 4 1/2% — — — — — 100 1/2. 4% Listy zastawne b. szlach. 90 1/2. 5% — — — — — 101 1/2. 5% premjówka I em. 1884 r. 472.—. 5% — — — — — 1886 r. 361.—. 5% — — — — — III (szlachetka). 308.—. 3 1/2% listy zast. b. szlacheckiego 87 1/2. 4% oblig. miejsk. Tow. kred. Petersburskiego 88 1/2. Kijowskiego — Moskiewskiego —. 4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego 87.—, Kijowskiego —, Moskiewskiego 89.—, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 86.—. Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Taurydzkiego —, Wileńskiego 615, Dolskiego 632, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 440. Akcje różnych przedsiębiorstw: Tow. Bakuńskiego 781, br. Nobel (odbiaty) 1490 br. Nobel (akcje) 780, zakł. Malewskich 363, zakł. Putłowskich 179.—, Lądskiego Tow. kopalni złota 820, ros. Tow. kopalni złota 173.—. Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińsk. 5% — — — — — 87.—. 4 1/2% — — — — — 81.55. 5% Listy zast. Tow. Kred. m. Wilna. 86.5.

4 1/2% ros. państw. 1905 r. 100 1/2. 5% — — — — — 100 1/2. 4 1/2% — — — — — 100 1/2. 4% Listy zastawne b. szlach. 90 1/2. 5% — — — — — 101 1/2. 5% premjówka I em. 1884 r. 472.—. 5% — — — — — 1886 r. 361.—. 5% — — — — — III (szlachetka). 308.—. 3 1/2% listy zast. b. szlacheckiego 87 1/2. 4% oblig. miejsk. Tow. kred. Petersburskiego 88 1/2. Kijowskiego — Moskiewskiego —. 4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego 87.—, Kijowskiego —, Moskiewskiego 89.—, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 86.—. Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Taurydzkiego —, Wileńskiego 615, Dolskiego 632, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, Poltawskiego —, Tuleńskiego —, Charkowskiego 440. Akcje różnych przedsiębiorstw: Tow. Bakuńskiego 781, br. Nobel (odbiaty) 1490 br. Nobel (akcje) 780, zakł. Malewskich 363, zakł. Putłowskich 179.—, Lądskiego Tow. kopalni złota 820, ros. Tow. kopalni złota 173.—. Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińsk. 5% — — — — — 87.—. 4 1/2% — — — — — 81.55. 5% Listy zast. Tow. Kred. m. Wilna. 86.5.

Lipawa, 24 IX (w kop. za pud). Pszenica samarska 120—121. Żyto 100—101. Owies biały zwyczajny 87—88. — czarny 190—195. Siemię lniane stepowe 84 1/2% — konopie gumienne 180—185. Otręby pszenne 88—89. Gryka 88—89.

Niezwykle przyjemnego uczucia doznaje się po umyciu głowy Pixavonem, łagodnym płynem mydłem dziegielowym, pozbawionem zapachu dziegielu za pomocą opatentowanego sposobu. Pixavon nie tylko oczyszcza włosy, lecz działa również przez zawarty w nim dziegieć wprost pobudzający na skórę głowy. Pixavon wytwarza przesiłaną pianę i daje się z łatwością spłukiwać z włosów. Już po kilku obmywaniach Pixavonem odczuwa się jego zbawienne działanie, a pielęgnowanie włosów za pomocą Pixavonu może rzeczywiście być uważane za najlepszy sposób oczyszczenia i wzmocnienia włosów. Cena butelki Pixavonu, wyszczupionej na kilka miesięcy, wynosi 1.50. M.żna dostać we wszystkich odpowiednich sklepach. Wszystkie lepsze zakłady fryzjerskie uskutecznieją obmywanie głowy Pixavonem.

Na szerokim świecie.

Członkowie magistratu finlandzkiego w więzieniu. Do Petersburga przywieziono z Wyborga i osadzone w więzieniu prewencyjnym członków magistratu wyborgskiego: Palmrota, Fagerströma i podporucznika Lukandra. Wszyscy trzej oskarżeni zostali o niewypelnienie prawa z dn. 20 stycznia 1912 roku o uprawnieniu w Finlandji. Sprawa ta powstała niezależnie od tej, w jakiej oskarżony jest Lagerkrantz, Fagerström i Palmrot, a która rozważana będzie 8 paź-

Advertisement for clothing and fabrics by Bracia Jabłkowski. Includes text: 'BLUZI SUKNIE KOSTJUMY PŁASZCZE', 'BIELIZNA DAMSKA CAŁE WYPRawy', 'NOWOŚCI JESIENNE I ZIMOWE W WEŁNACH I JEDWABIACH POLECAJĄ BRACIA JABŁKOWSCY WARSZAWA, BRACKA, 23.' and 'PRÓBY, KATALOGI, KOSZTORYSY-BEZPŁATNIE'.

Advertisement for St. Chabrowski, a specialist in firearms. Text: 'Największy skład :::: :::: broni na Litwie posiada specjalista rusznikarz St. CHABROWSKI Mińsk lit., ul. Zacharzewska № 83, naprzeciw Luterańskiej Kirchy.' and 'Kto chce mieć tanie i trwałe meble, w T-wie Stolarzy Chrześcijan.'

Advertisement for small notices (OGŁOSZENIA DROBNE). Includes various short ads for services like tutoring, legal matters, and lost items.

Advertisement for Treugolnik and Prasy Gumowe. Features an illustration of a machine and text: 'TREUGOLNIK PRASY GUMOWE'.

Advertisement for Salit, a medicinal product. Text: 'SALIT do WCIERANIA Bole reumatyczne, tani, tanie, postrządy. W aptekach i składach aptecznych, flakon 70k.'

Advertisement for student services and other notices. Text: 'Najstarsze biuro nauczycielskie Malwiny Baginskiej, Wilno, Zandarmński 7, biuro nauczycielskie, najlepsze referencje, 63196.'

Advertisement for Chrześcijański Zakład Pogrzebowy. Text: 'Chrześcijański Zakład Pogrzebowy (w oknie krzyż dębowy z figurą Chrystusa.) P. DOWBOR Wilno, ulica Wielka № 25. Najtańsze i najpiękniejsze WIEŃCE I TRUMNY z własnych fabryk i wszystkie artykuły żałobne.'

Advertisement for Sz. E. Wilekin, a furniture factory. Text: 'FABRYKA PAROWA MEBLI STYLOWYCH SREBRNY DOMU HANDLOWEGO Sz. E. WILEKIN MAGAZYN FABRYCZNY: WILNO, Niemiecka № 7. — Egzypt, od 1843 r. WIELKI WYBÓR MEBLI STYLOWYCH.'

Advertisement for Arthur Krupp, a cutlery manufacturer. Text: 'NOWY DZIAŁ Wyroby srebrzone na białym metalu słynnej fabryki ARTHUR KRUPP w Berndorf (Austria) jak również wyroby z czystego niklu i alpacci tejże fabryki. ZABOKRZECKI i S-ka 46776 w Warszawie, Marszałkowska 124 (dom Rosjaka).'

Advertisement for various real estate and business notices. Text: 'Mieszkania. 4 lub 5 pokojów, dwa osobne wejścia, przedpokój, kuchnia, łazienka, piwnica, skład na drzewo, do wyjazdu najogromniejsza na Soltaniskajewskiej kowska ul. dom Bukowcewskiej 63152.'

Advertisement for Magazyn O. Kauicza. Text: 'Magazyn O. KAUCIZA, WILNO, Wielka 10, zaopatrzonej został w wielki wybór towarów sezonowych: Halki, Combine's, Gietry, Pończochy, Wyroby futrzane, Kalosze i t. p. 61654'

Advertisement for Celine, a clothing store. Text: 'CÉLINE DAMSKIE UBRANIA. Mostowa № 5/5. PRAWDZIWE SODEŃSKIE MINERALNE PASTYLKI FAY'A PRZECIWIW KASZLAWI I CHRYPKCE. 749'

Advertisement for Karlsbad and other products. Text: 'Karlsbad. Edward - Krollstr. WILNA DANZER. Dom polski WANDY MARCHLEWSKIEJ cały rok otwarty. Kuchnia dietetyczna, usługa polska. Ogrzewanie centralne. RAGR. W ZĘOT. MEDELER w PARYŻU. JEDYNY W SWIECIE SYNTETYCZNY NA WYNIŚCZENIE GÓRSKIEGO ODCIŚCZENIE 351 10k LESHKO IZ WYTOZLEBACIE 2154'

Advertisement for various services and products. Text: 'Posady i prace. a) Poszukiwanej Niemka z Karlsruhe w Baderdy towarzyszy, lub do dzieł, w inteligentnym rodzinie w Warszawie lub w pobliżu Wilna. Ołerty: D.H. L. i E. Metz i S. K. w Wilnie, d. „Niemi“ 63157.'